

Invenția se referă la parazitologie, în particular la o metodă de tratament al ectoparazitozei la găini și poate fi utilizată în medicina veterinară.

Găinile sunt afectate de o serie de specii de ectoparaziți, care parazitează în pene, puf, piele și solzi. Mai frecvent, dintre malofași, au fost înregistrate următoarele specii de ectoparaziți permanenți: *Cuclotogaster heterographus*, *Eomenacanthus stramineus*, *Goniocotes gallinae*, *Goniocotes maculatus*, *Goniodes dissimilis*, *Lipeurus caponis*, *Menopon gallinae*, *Menacanthus cornutus*, *Menacanthus pallidulus* și ectoparaziți temporari – purici *Ceratophylus gallinae*, *C. hirundinis*, acarieni gamazizi – *Fermanyssus gallinae*, *D. hirundinis*.

Acești paraziți duc la scăderea considerabilă a sporului zilnic în greutate a păsărilor, influențează negativ asupra ouatului, calității penajului și cărnii, iar deseori pot provoca chiar moartea lor, ceea ce aduce prejudicii considerabile sectorului zootehnic și economiei naționale.

Este cunoscută metoda de profilaxie și tratament al ectoparazitozelor la găini, care include tratarea prin stropire a găinilor cu o soluție apoasă de 5% a extractului obținut din părțile aeriene de tutun uscat în doză de 50 ml pentru o găină. Pentru profilaxie tratarea se efectuează într-o singură repriză, iar pentru tratament – în două reprize, cu un interval de 14 zile [1]. Extractul natural biologic activ este obținut din materie primă vegetală.

Problema pe care o rezolvă invenția propusă constă în lărgirea arsenalului de preparate de origine naturală cu acțiune antiparazitară, care asigură lipsa toxicității preparatelor asupra organismului animal și a restricțiilor asupra întrebunțării produselor și subproduselor din carne.

Problema se soluționează prin aceea că metoda include tratarea găinilor prin stropire cu o soluție apoasă de 5% a extractului obținut din partea aeriană de pelin amar uscat *Artemisia absinthium* L. în doză de 50 ml la o găină. Tratarea se efectuează în două reprize cu un interval de 14 zile.

Rezultatul invenției este asigurarea unei scăderi considerabile a daunei provocate de ectoparaziți. Soluția apoasă de 5% a extractului obținut din părțile aeriene de pelin amar uscat (*Artemisia absinthium*) în doza utilizată este inofensivă pentru păsări. S-a lărgit arsenalul de preparate de origine naturală cu acțiune antiparazitară la găini. Metoda nu este costisitoare și nu necesită un volum mare de muncă, iar la aplicarea ei nu sunt restricții asupra utilizării produselor și subproduselor obținute de la păsările tratate.

Preparatul este un extras natural biologic activ, obținut din pelin amar (*Artemisia absinthium*), care a fost numit Ectostop-P. Preparatul a fost obținut de colaboratorii laboratorului de Parazitologie și Helminnologie al Institutului de Zoologie al AȘM. Experimentele referitor la determinarea eficacității terapeutice împotriva ectoparaziților la găini au fost realizate pe parcursul anului 2007 în laboratorul de Parazitologie și Helminnologie al Institutului de Zoologie al AȘM. Preparatul poate fi obținut prin următorul procedeu: 300 g de părți aeriene uscate mărunțite de pelin amar (*Artemisia absinthium*) au fost supuse extragerii într-un volum de 1,5 l de soluție hidroalcoolică de 70%, timp de 8 ore. Operația s-a repetat de 3 ori, ulterior extractele s-au unit și s-au distilat până la uscare la evaporatorul cu vid la temperatura de 50°. S-au obținut 28,1 g de rest uscat bogat în substanță biologic activă. Controlul s-a realizat cu ajutorul cromatografiei în strat subțire pe plăci de Silufol în sistemul de solvenți clorofom: metanol = 72:25 (v/v). Au fost utilizate pentru cercetare soluțiile apoase în concentrație de 3, 4, 5 și 6%. De exemplu, soluția de 5% se obține din 5 g de rest uscat dizolvat în 95 ml de apă pură.

Exemple de realizare a invenției

Exemplul 1

Experimentele au fost realizate pe parcursul anului 2007 în laboratorul de Parazitologie și Helminnologie al Institutului de Zoologie al AȘM.

Pentru stabilirea eficacității preparatului Ectostop-P au fost formate 5 loturi de păsări (găini de 2...3 ani), câte 10 capete în fiecare lot, spontan infestate cu ectoparaziți: malofași (*Cuclotogaster heterographus*, *Eomenacanthus stramineus*, *Goniocotes gallinae*, *Goniocotes maculatus*, *Goniodes dissimilis*, *Lipeurus caponis*, *Menopon gallinae*, *Menacanthus cornutus*, *Menacanthus pallidulus*), purici (*Ceratophylus gallinae*, *C. hirundinis*) și acarieni gamazizi (*Fermanyssus gallinae*, *D. hirundinis*).

Preventiv, toate păsările au fost examinate de parazitologi după metodele propuse de Dubinina M. (Дубинина М. Паразитологическое исследование птиц. М.-Л., АН СССР, 1957) și Luncașu M. (Лункашу М. Пухоеды домашних птиц и меры борьбы с ними. Кишинёв, Штиинца, 1978).

Lotul I – martor, infestat (netratat), lotul II – tratat cu Ectostop-P cu concentrația de 3,0%, lotul III – Ectostop-P cu concentrația de 4,0%, lotul IV – Ectostop-P cu concentrația de 5,0%, lotul V – Ectostop-P cu concentrația de 6,0%. Preparatul Ectostop-P s-a aplicat prin pulverizarea fiecărei păsări în parte, din calculul 50 ml la fiecare pasăre. Rezultatele obținute sunt prezentate în tabel.

Tabel

Rezultatele eficacității preparatului Ectostop-P în diverse doze și perioade de timp

Numărul lotului	Numărul de găini	Concentrația preparatului, % vol.	Eficacitatea preparatului după administrare, %			
			2 ore	12 ore	24 ore	72 ore
I	10	-	-	-	-	-
II	10	3	0	0	10	10
III	10	4	20	40	40	60
IV	10	5	80	80	90	90
V	10	6	90	90	90	90

Fiecare lot de găini a fost izolat în spații separate. Eficacitatea preparatului administrat în diverse doze, s-a determinat peste 2, 12, 24 și 72 ore după tratament. Rezultatele cercetărilor efectuate demonstrează că în loturile IV și V, unde s-a folosit Ectostop-P în concentrație de 5 și 6%, s-a obținut o eficacitate înaltă a acestui preparat (90%).

Deoarece preparatul Ectostop-P în concentrație de 5 și 6% are aceeași eficacitate terapeutică – 90%, pentru combaterea ectoparaziților la găini se recomandă preparatul Ectostop-P în concentrație de 5%.

Peste 14 zile s-a administrat repetat preparatul Ectostop-P în concentrație de 5% în doză de 50 ml la fiecare pasăre, iar peste 72 de ore s-a stabilit o eficacitate a preparatului de 100%.

Așadar, s-a constatat că preparatul Ectostop-P administrat găinilor posedă o înaltă eficacitate terapeutică împotriva diverselor specii de ectoparaziți: malofagi (*Cuclotogaster heterographus*, *Eomenacanthus stramineus*, *Goniocotes gallinae*, *Goniocotes maculatus*, *Goniodes dissimilis*, *Lipeurus caponis*, *Menopon gallinae*, *Menacanthus cornutus*, *Menacanthus pallidulus*), purici (*Ceratophylus gallinae*, *C. hirundinis*) și acarieni gamazizi (*Fermanyssus gallinae*, *D. hirundinis*).

Starea clinică a găinilor după tratament s-a îmbunătățit, păsările s-au liniștit, au început să mănânce mai mult.

Metoda dată asigură o scădere considerabilă a daunei provocate de ectoparaziți.

Preparatul Ectostop-P în concentrație de 5% nu este toxic, din aceste considerente supradozarea lui nu produce efecte adverse, administrarea lui nu necesită un volum mare de lucru și nu există restricții privind utilizarea produselor și subproduselor, obținute din păsările prelucrate cu acest preparat.